

تحقیقی

تأثیر شروع زودهنگام قطره آهن در پیشگیری از کم‌خونی فقر آهن در کودکان پره‌ترم

دکتر نرگس بیگم میربه‌بانی*^۱، دکتر آرزو میرفاضلی^۲، محمدرضا ربیعی^۳، دکتر وحیده کاظمی نژاد^۴، دکتر شهاب‌الدین توسلی^۵

۱- فوق تخصص خون و انکولوژی اطفال، استادیار گروه اطفال دانشگاه علوم پزشکی گرگان. ۲- فوق تخصص نوزادان، استادیار گروه اطفال دانشگاه علوم پزشکی گرگان.

۳- کارشناس ارشد آمار کاربردی، عضو هیأت علمی دانشگاه صنعتی شاهرود. ۴- استادیار گروه آسیب‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی گرگان. ۵- پزشک عمومی.

چکیده

زمینه و هدف: شیرخواران پره‌ترم نسبت به نوزادان ترم دارای ذخیره آهن کمتری هستند. پس از تولد نیز به دلیل افزایش سرعت رشد در این نوزادان، نیاز به آهن افزایش می‌یابد. این مطالعه به منظور مقایسه اثر شروع زودرس آهن بر اندکس‌های خونی و بروز کم‌خونی فقر آهن در نوزادان پره‌ترم انجام شد.

روش بررسی: این کارآزمایی بالینی روی ۳۰ شیرخوار پره‌ترم ۲۰ روزه مراجعه کننده به ۴ مرکز بهداشتی درمانی شهرستان گرگان که تحت تغذیه انحصاری با شیر مادر بودند و بیماری زمینه‌ای و اختلال رشد نداشتند، طی سال ۱۳۸۴ انجام شد. این شیرخواران به دو گروه ۱۵ نفری (مداخله و مقایسه) تقسیم شدند. برای هر شیرخوار پرسشنامه‌ای حاوی مشخصات فردی تکمیل گردید. گروه مداخله از ۲۰ روزگی روی آهن پروفیلاکسی 2 mg/kg قرار گرفتند. تمامی شیرخواران در دوماهگی از نظر وجود کم‌خونی فقر آهن بررسی شدند. پس از ورود اطلاعات از طریق نرم افزار *SPSS-13* به رایانه، برای سنجش طبیعی بودن آماری نمونه‌ها از آزمون کلموگروف و اسمیرنف، جهت مقایسه اندکس‌های خونی از آزمون آماری تی استیودنت برای نمونه‌های مستقل، برای مقایسه بروز کم‌خونی فقر آهن در دو گروه مداخله و مقایسه از آزمون آماری کای اسکوئر و شاخص آماری خطر نسبی (*RR*) استفاده شد. سطح معنی داری $0/05$ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: میزان خطر نسبی ابتلاء به کم‌خونی فقر آهن در گروه مداخله $0/4$ برابر گروه مقایسه بود که نشان‌دهنده اثر پیشگیری‌کننده قطره آهن در گروه مداخله می‌باشد ($1/749$ ، $RR=0/091$ ، 95% *CI*، $RR=0/4$)، اما از نظر آماری این اختلاف بین دو گروه معنی‌دار نبود.

نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که شروع قطره آهن در ۲۰ روزگی در نوزادان نارس در پیشگیری از کم‌خونی فقر آهن از نظر بالینی مؤثر بوده است، هرچند این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نمی‌باشد.

کلید واژه‌ها: نوزاد پره‌ترم، آهن پروفیلاکسی، کم‌خونی فقر آهن

* نویسنده مسؤول: دکتر نرگس بیگم میربه‌بانی، پست الکترونیکی: n.mirbehbahani@gmail.com

نشانی: گرگان، بلوار جانبازان، مرکز آموزشی درمانی کودکان طالقانی، بخش خون و انکولوژی، تلفن: ۰۱۷۱-۲۲۴۷۶۲۰، نمابر: ۲۲۴۸۰۷۰

وصول مقاله: ۸۵/۵/۱۴، اصلاح نهایی: ۸۶/۵/۱۳، پذیرش مقاله: ۸۷/۲/۱۱